

Årsberetning 2019 for NTNU Samfunnsforskning AS

NTNU Samfunnsforskning AS er et oppdragsbasert forskningsinstitutt som arbeider innenfor et bredt spekter av samfunnsfaglige og samfunnsrelaterte spørsmål. Det har over mange år vært et betydelig samfunnsvitenskapelig institutt i Norge, og har en tverrfaglig profil. Instituttet ble etablert i 2004 som en videreføring av aktiviteter i stiftelsen Allforsk. Selskapet eies i sin helhet av NTNU og har nært faglig samarbeid med fagmiljøer på NTNU.

Instituttet driver sin virksomhet i Trondheim, og størstedelen av instituttet holder til i lokaler like ved NTNUs campus på Dragvoll.

Instituttets faglige aktivitet foregår i følgende avdelinger:

- *Studio Apertura* forsker på organisasjoner, med tema som: utvikling og omstilling, teknologi og nye arbeidsformer, innovasjon, og sikkerhet/beredskap.
- *Mangfold og inkludering* studerer velferdspolitiske tema og ulike former for marginalisering. Innvandring, funksjonshemming, oppvekst og barnevern er sentrale tema.
- *Oppvekst og utvikling* studerer barns psykososiale utvikling, med særlig vekt på psykisk helse, sosial tilpasning og kompetanse.
- *CIRiS – Senter for tverrfaglig forskning i rommet* studerer organisasjons- og næringsrelaterte problemstillinger i forlengelsen av bemannet romfart. Planter i lukkede systemer og beredskap er sentrale tema.
- *NAPHA – Nasjonalt kompetansesenter for psykisk helsearbeid* arbeider med formidling av kunnskap om psykisk helsearbeid, med vekt på voksne og med kommunalt ansatte som primær målgruppe.

Instituttet har som målsetning å utvikle nye forskningsområder i forlengelsen av eksisterende felt hvor instituttet har sine faglige styrker. I 2019 ble det iverksatt en instituttstrategisk satsing innen samfunnssikkerhet. Satsingen bygger på Studio Aperturas kompetanse og aktiviteter innen sikkerhetsforskning. Innsatsen er rettet mot kunnskapsutvikling som møter regionale, nasjonale og globale utviklingstrekk som kan innebære utfordringer for samfunnssikkerheten, og trekker dermed også på kompetanse og aktiviteter hos avdelingene Mangfold og inkludering samt CIRiS. Satsingen bygger også på instituttets deltakelse i to GEMINI-sentre med strategiske samarbeidsflater mot NTNU og Sintef. GEMINI-sentrene har som ambisjon å utvikle strategiske samarbeid som kan utløse kvalifisering mot nasjonale senterordninger (SFI, SFF, FME). GEMINI-ROSS (risiko- og sårbarhetsstudier) har vært et flerårig samarbeid, og ble re-opnevnt i 2019, mens GEMINI-CERCIS (Center for Resilient Critical Infrastructures and Societies) er et nytt initiativ som innretter sin forskningsinnsats på samfunnets motstandsdyktighet ovenfor trusler og sårbarhet relatert til

samfunnssikkerheten. Instituttet har videre tatt initiativ til å utvikle sterkere samarbeid mellom forskningsmiljøene og samfunns- og arbeidsliv innenfor samfunnssikkerhetsfeltet, i første omgang med en regional forankring i Trøndelag.

Instituttet ble i 2019 partner i et nytt EU-prosjekt innenfor brannsikkerhet. Prosjektet «LASH FIRE» er et fireårig europeisk samarbeid om brannsikkerhet om bord i ferger, nærmere bestemt såkalte roroskip. NTNU Samfunnsforskning er involvert i to arbeidspakker og leder den ene av disse. En av de sentrale oppgavene er å designe og utvikle en konseptuell prototype for teknologisk, fysisk og organisatorisk oppsett på broen hvor brannslukning kan koordineres på en effektiv måte. Dette inngår som en av mange tverrfaglige problemstillinger relatert til å utvikle forståelige og effektive støttesystemer for kritiske operasjoner ved brann. Dette skal redusere faren for menneskelige feil og øke tempoet på tidskritiske oppgaver.

Instituttet ble utover dette engasjert i et annet GEMINI-senter innenfor tema Helsefremmende arkitektur og omgivelser. Dette initiativet knytter særlig samarbeid med avdeling Mangfold og inkludering, hvor spesielt kunnskapsutvikling på hvordan det bygde miljø kan understøtte gode inkluderingsstrategier for sårbare og marginaliserte grupper i samfunnet står sentralt.

Instituttet arbeidet i 2019 med videreutvikling av det strategiske området «*teknologitutvikling og kontrollromsoperasjoner i ulike sektorer*». Dette er basert på et samarbeid mellom CIRIS og Studio Apertura. Ambisjonen for arbeidet har vært å bringe humanistisk kunnskap og kompetanse inn i den brytningen som ligger til grunn for raske teknologiskifter. Arbeidet har medført målrettet innsats mot fagmiljøer i NTNU og Sintef som samarbeider innenfor rammen av SFF AMOS (Centre for Autonomous Marine Operations and Systems). Aktiviteten har bidratt til at instituttet har blitt partner i NFR infrastrukturprosjektet «NTNU Ocean Lab».

Instituttet har gjennom 2019 hatt et forskningspolitisk engasjement rettet mot innovasjon og omstilling i offentlig sektor, med særlig fokus på distriktskommuners kapasitetsutfordringer for å arbeide kunnskapsbasert i sitt innovasjonsarbeid. Dette engasjementet gjøres i fellesskap med NTNU, Sintef, Ruralis m.fl., og er blant annet innrettet mot det pågående St.meldingsarbeidet *innovasjon i offentlig sektor*. Instituttet har også vært en drivende aktør i utviklingen og etableringen av INNOFF (nasjonalt forskernettverk for innovasjon i offentlig sektor) som ble stiftet november 2019.

Den tidligere vedtatte virksomhetsoverdragelsen av «Tidlig trygg i Trondheim» (Avdeling Oppvekst og utvikling) til NTNU, ble fullført ved utgangen av 2019. Det ble høsten 2019 iverksatt en fusjonsprosess mellom NTNU Samfunnsforskning og Senter for økonomisk forskning AS (SØF), som realiseres våren 2020. Instituttet vil sammen med SØF gjennom denne fusjonen kunne utnytte og forsterke fagmiljøenes kompetanse i skjæringsfeltet mellom samfunnsvitenskap og samfunnsøkonomi, slik at instituttet styrker sin posisjon som et bredt

samfunnsvitenskapelig oppdragsforskningsmiljø. SØF etableres som en avdeling i NTNU Samfunnsforskning. Instituttet har ut over dette sondert med andre forskningsmiljøer i randsonen til NTNU, for å undersøke grunnlaget for gjensidige gevinster av eventuelle strukturelle tiltak. Dette arbeidet videreføres i 2020.

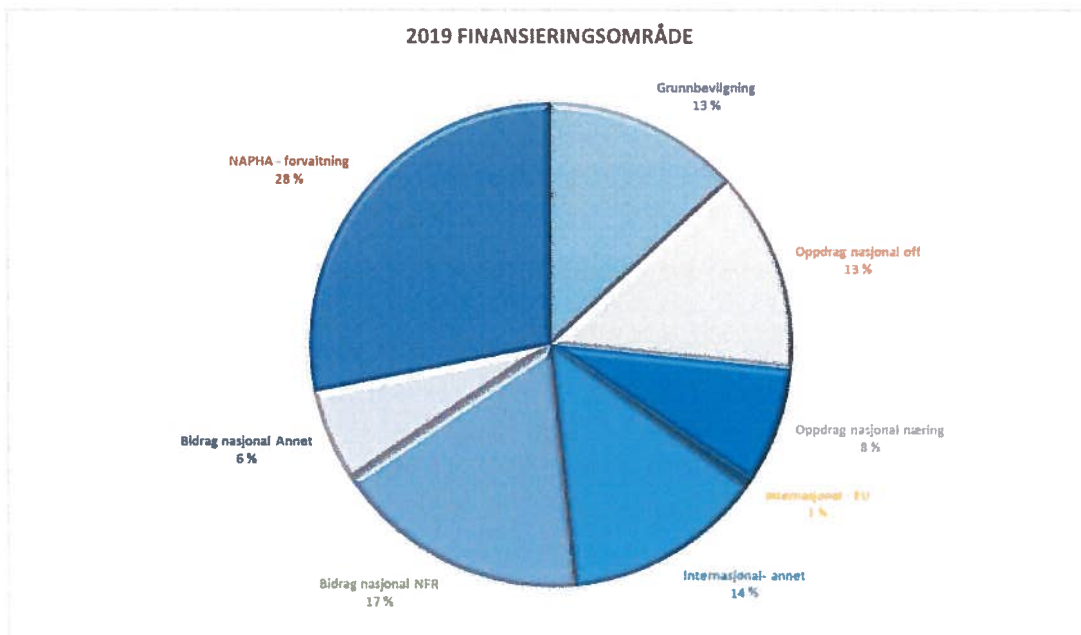
I lys av den pågående konsolideringen og strukturendringene i forskningsinstituttsektoren, gjennomførte NTNU Samfunnsforskning en grundig sårbarhets- og mulighetsanalyse i 2019 med basis i sine eksisterende fagmiljøer. Det er instituttets generelle vurdering at fagmiljøene har tilstrekkelig kritisk masse, sterke eksterne samarbeidsnettverk og spisskompetanse som gjør instituttet konkurransedyktig i markedene. Det er likevel viktig å arbeide for styrke de ulike fagmiljøene i en tid hvor sektoren og markedene er i endring, og styret har oppmerksomhet på hvordan dette kan ivaretas gjennom organisk vekst og strukturelle tiltak.

I de fem avdelingene har omsetningen vært stabil, og var i 2019 på omtrent samme nivå som i 2017 og 2018. Den faglige aktiviteten målt i vitenskapelige publikasjonspoeng var i 2018 på 49,98 poeng. Foreløpige tall for 2019 viser 38,62 publikasjonspoeng. Per forskerårsverk ligger instituttet i 2019 noe under det som var gjennomsnittet for samfunnsvitenskapelige institutter i 2018 (1,46). Årlige variasjoner er naturlig basert på instituttets størrelse, og fagmiljøene holder jevnt høy vitenskapelig publiseringsaktivitet sammenliknet med institutter på den samfunnsvitenskapelige arenaen. NTNU Samfunnsforskning ligger foreløpig an til 0,97 publikasjonspoeng per forskerårsverk i 2019, mens det i 2018 var 1,19 og i 2017 1,87. Det ble gitt ut 23 egenproduserte rapporter i 2019.

Økonomi

Brutto omsetning i 2019 var på 93 millioner kroner, noe som var 1,7 millioner høyere enn i 2018. Dette viser at driften i NTNU Samfunnsforskning er stabil. Omsetningen fordelte seg med 30% fra Norges Forskningsråd, inkludert 13% i basisbevilgning. Videre var 47% fra offentlig sektor, 8% fra privat næringsliv, og de resterende 15% fra utenlandske oppdragsgivere. Figuren under viser fordelingen grafisk.

Fordelingen av oppdragsgivere har vært stabil over tid, men det har vært en svak nedgang i omsetningen fra Norges forskningsråd fra 31% i 2018 til 30% i 2019. I 2019 var det økning mot næringslivet, mens omsetningen mot utlandet har holdt seg på samme nivå.

NTNU Samfunnsforskning har en avdeling med et fast oppdrag fra Helsedirektoratet, og der oppgaven er som kompetansesenter innen psykisk helse (NAPHA). Denne omsetningen er synliggjort som eget område i figuren over, for å kunne skille denne fra resten av forskningsaktiviteten. Aktiviteten på NAPHA inkluderes i omsetningen mot offentlig sektor, som totalt utgjør 47%.

Driftsresultatet i 2019 ble på 0,3 millioner kroner, noe som er 1,5 millioner lavere enn i 2018. Endringen i driftsresultatet skyldes i hovedsak høyere pensjons- og personalkostnader. Etter finansinntekter oppnådde instituttet et årsresultat på 1,1 millioner. I henhold til forlik med skatteetaten i 2015 beregnes det skatt av resultatene knyttet til den skattepliktige delen av driften. I 2019 er skattekostnaden på 0,1 millioner. Dette gir et samlet årsresultat på 1,0 millioner som går inn i egenkapitalen.

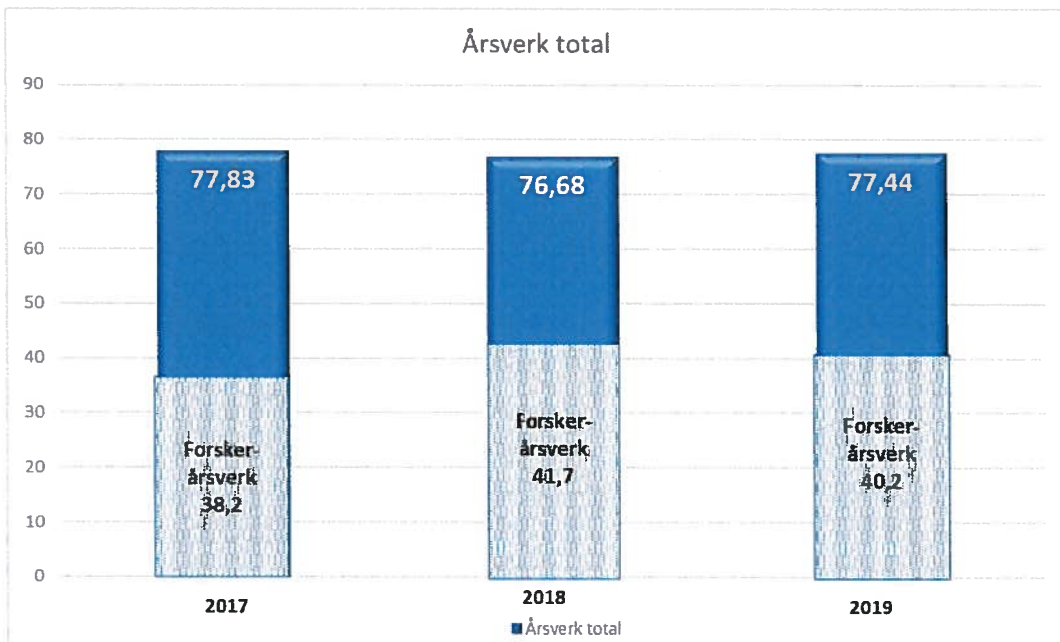
Styret vedtok i 2019 en finansstrategi med tilhørende finansreglement om forvaltning av instituttets egenkapital. Instituttet har en sterk egenkapital og god likviditetssituasjon. Deler av egenkapitalen vil i 2020 bli benyttet til langsiktige investeringer (rentebærende verdipapirer og aksjefond) for høyere avkastning. Samtidig har styret besluttet en planramme for å benytte deler av egenkapitalen på strategiske satsinger i instituttet over en femårsperiode.

Medarbeidere

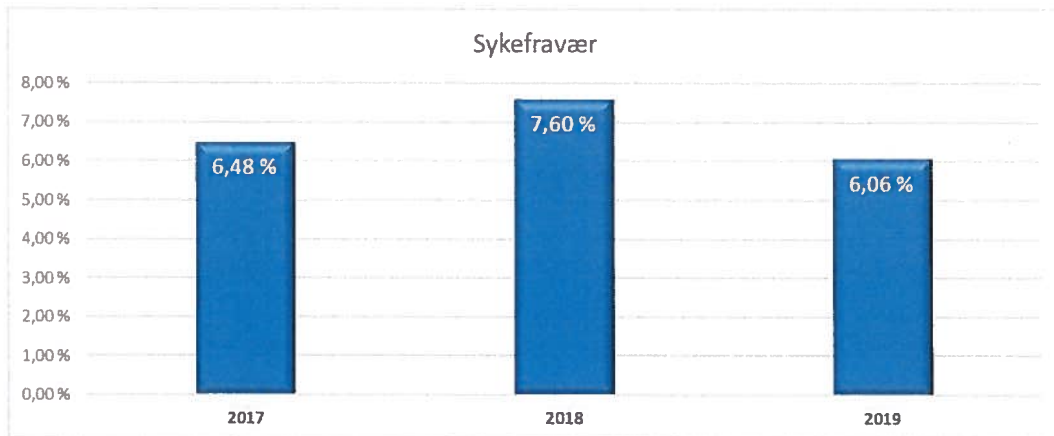
Det er også for 2019 grunn til å løfte frem ansattes bidrag og arbeidsinnsats for at virksomheten oppnår gode faglige og økonomiske resultater. Det er også verdt å nevne at systematiske arbeidsmiljøundersøkelser viser at det er generelt stor tilfredshet og trivsel hos

ansatte, og at en opplever arbeidsoppgavene som svært meningsfulle. Det ble i 2019 gjennomført en arbeidsmiljøundersøkelse som på nytt bekreftet dette. Styret har særlig oppmerksomhet på utvikling av ledergruppen.

NTNU samfunnsforskning hadde ved utgangen av året 100 ansatte. Ansatte gjennomførte 77,4 årsverk i 2019, noe som er litt mer enn 2018 (76,7). 40,2 av årsverkene var forskerårsverk. Øvrige årsverk fordeler seg på andre faglige stillinger (NAPHA utgjør 22,1 av disse) og administrasjon. 34 ansatte innehar PhD og 9 personer var i doktorgradsutdanning ved utgangen av 2019.

Det har ikke vært skader eller ulykker knyttet til jobben blant ansatte i 2019. Sykefraværet var i 2018 på 6,06%, hvor korttidsfraværet utgjorde 1,6%. Den samlede fraværsprosenten viser en nedgang med 1,45%-poeng sammenlignet med den samlede fraværsprosenten i 2018. Fraværsprosenten skyldes også i 2019 flere langtidsfravær. Langtidsfraværet er identifiserte tilfeller, og blir godt fulgt opp av de respektive lederne. Det er ingen indikasjoner på at langtidsfraværet er arbeidsmiljørelatert.

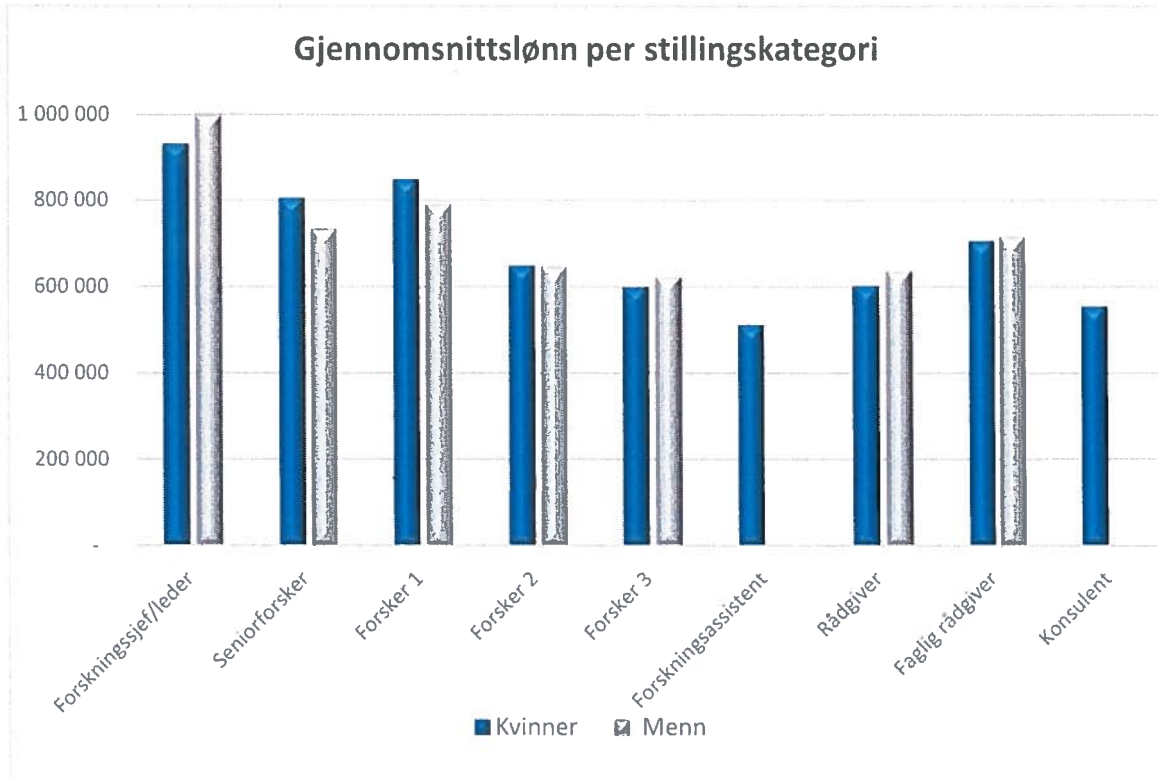

Likestilling

Instituttet arbeider aktivt for at det ikke skal forekomme forskjellsbehandling grunnet kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel eller adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, alder og andre vesentlige forhold ved en person. Instituttet oppfyller Aksjelovens krav til kjønnsfordeling i sammensetningen av styret, og fordelingen på kvinner og menn i ulike stillinger er av en slik art at spesielle tiltak ikke anses påkrevet. Blant ansatte er 57% kvinner. I styret var kvinneandelen 57%, og i ledergruppen 75%.

For å hindre diskriminering, er stillingsannonser utformet slik at det skal gjenspeile sammensetningen som helhet når det gjelder etnisitet, kjønn, alder og funksjonsevne. I 2019 ble det rekruttert inn 12 personer, av disse var 9 kvinner. Arbeidstiden i instituttet er lik for alle ansatte, og vår livsfasepolitikk fremmer aktiv tilrettelegging for ansatte i ulike livsfaser uavhengig av kjønn. Kontorlokaler og nettsidene tilfredsstiller de standarder for tilgjengelighet som gjelder.

Lønnsfordelingen mellom kvinner og menn for de ulike stillingskategoriene fremkommer av følgende figur.

Samfunnsansvar

Instituttet utøver sitt samfunnsansvar på miljøsidan ved å begrense forurensning av det ytre miljø. En forsøker å begrense bruken av flyreiser og kopipapir, samt en viss tilrettelegging for gjenbruk av teknisk utstyr. Instituttet ble sertifisert som Miljøfyrtårnbedrift i 2018. Som en del av det systematiske arbeidet, viser klima- og miljørapporten for 2019 at instituttet imidlertid økte sitt CO₂-utslipp fra 315,22 tonn CO₂ i 2018 til 383,64 tonn CO₂ i 2019. Dette er en økning på 21 %. Av dette utgjør transport (flyreiser) den største veksten. Antall flyreiser økte med 12,47% fra 2018 til 2019, hvor økningen omfattet i kategoriene innenlands-, Norden- og utenlandsreiser. Kildesorteringsandelen av avfall økte fra 22,7 % i 2018 til 31,8 % i 2019.

Risikofaktorer

Instituttet har solid egenkapital og god likviditet. Overskuddslikviditet er i hovedsak plassert på rentebærende bankkonti, men vil som nevnt i større grad bli plassert innen rentebærende verdipapirer og aksjefond (med lav risiko) fra og med 2020. Risikoen for at oppdragsgivere ikke kan eller vil oppfylle sine forpliktelser anses som lav, og det har historisk sett vært lite tap på fordringer. Instituttet har det meste av sine oppdragsavtaler i norske kroner, men er også i noen grad eksponert for endringer i valutakurser (avtaler i Euro). Instituttet har ingen langsiktig rentebærende gjeld, slik at eksponeringen for renteendringer kun handler om renteinntekter. Styret vurderer instituttets finansielle risiko til å være minimal.

Instituttet arbeider innenfor en sektor med økonomiske utfordringer og der flere institutt ifølge forskningsrådets årsrapport om forskningsinstituttene gikk med underskudd i 2017 og 2018. Vanskene har så langt ikke berørt NTNU Samfunnsforskning, men styret har oppmerksomhet på utviklingen i sektoren som er preget av skjerpet konkurranse og høye krav til forskningsmiljøene.

Den gjennomførte virksomhetsoverdragelsen av prosjektet «Tidlig Trygg i Trondheim» fra NTNU Samfunnsforskning til NTNU bidrar til å redusere instituttets samlede aktivitet ved inngangen til 2020, og instituttet må aktivt arbeide for å møte eventuelle utfordringer dette gir både på kort og lang sikt. Innfusjonering av SØF i 2020 vil kunne kompensere en del for dette, men det er samtidig viktig å ha oppmerksomhet på videre utvikling av organisasjonen.

I samsvar med regnskapslovens paragraf 3-3a bekrefter styret at forutsetningen for fortsatt drift er til stede.

Utviklingsplaner

Instituttet framstår i dag som et konsolidert institutt med etablerte fagområder og mange erfarne forskere. Avdelingene jobber aktivt med videre utvikling av egne fagområder og samarbeider godt om videreutvikling av nye. Styret vil sammen med ledelse ha fokus på oppfølging av strategisk plan 2017-2021 med vekt på videre utvikling av både etablerte og nye fagområder i 2020.

Disponering av årets resultat

Styret foreslår ovenfor generalforsamlingen at årets overskudd, kr 1.029.151,-, overføres til egenkapital.

Trondheim 13. mars 2020

Kari Melby
Styreleder

Arvid Hallén

Carl-Jakob Midttun

Kjerstin Spjøtvoll

Karoline Daugstad

Catharina Lindheim

Torgeir Kolstø Haavik

Roger Lian
(adm.dir.)

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur".
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Roger Lian

Daglig leder

På vegne av: NTNU Samfunnsforskning AS

Serienummer: 9578-5999-4-2851519

IP: 46.249.xxx.xxx

2020-03-24 08:47:03Z

Catharina Lindheim

Styremedlem

På vegne av: NTNU Samfunnsforskning AS

Serienummer: 9578-5994-4-528998

IP: 129.241.xxx.xxx

2020-03-24 08:47:33Z

Arvid Hallen

Styremedlem

På vegne av: NTNU Samfunnsforskning AS

Serienummer: 9578-5993-4-2267808

IP: 88.91.xxx.xxx

2020-03-24 08:48:15Z

Carl-Jakob Midttun

Styremedlem

På vegne av: NTNU Samfunnsforskning AS

Serienummer: 9578-5994-4-470875

IP: 82.194.xxx.xxx

2020-03-24 09:48:36Z

Kari Melby

Styreleder

På vegne av: NTNU Samfunnsforskning AS

Serienummer: 9578-5998-4-906827

IP: 62.249.xxx.xxx

2020-03-24 10:47:27Z

Kjerstin Spjøtvoll

Styremedlem

På vegne av: NTNU Samfunnsforskning AS

Serienummer: 9578-5995-4-87455

IP: 85.164.xxx.xxx

2020-03-26 10:32:21Z

Torgeir Kolstø Haavik

Styremedlem

På vegne av: NTNU Samfunnsforskning AS

Serienummer: 9578-5995-4-667605

IP: 178.164.xxx.xxx

2020-03-28 09:15:58Z

Karoline Daugstad

Styremedlem

På vegne av: NTNU Samfunnsforskning AS

Serienummer: 9578-5999-4-1141588

IP: 77.16.xxx.xxx

2020-03-30 09:15:28Z

Penneo Dokumentnøkkel: DELKV-FTS0F-SVPYJ-MKYWL-02ZLH-QN5PD

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>**. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validate>